

Projekt: Via exulantis Cesta po stopách exulantů Suchdol - Herrnhut

- Verze 04 14.8.2018 Dan - Návrh projektu, bez pevných závěrů. S poznatky po cestě HKV z Brna
Verze 05 5. 2. 2019 Na první schůzi "sekce Via exulantis" Moravian historicko-vlastivědné společnosti
Verze 06 15.5.2019 Zkrácen pro překlad do němčiny a polštiny
Verze 07 15.6.2019 Vyňat z textu itinerář a přidán jako příloha č. 1, která bude častěji obměňována
Verze 08 14.7.2019 Drobné změny. Podstatné pouze v pravidlech pro poutníky, všechny zažlutěny.
Verze 09 14.7.2019 bez zažlutění

Iniciátor projektu: MORAVIAN Historicko-vlastivědná společnost v Suchdole n.O.

Záměr:

- Vytvořit naučnou cestu Via exulantis, která bude kopírovat skutečnou trasu emigrantů z počátku 18. století ze severní Moravy do Herrnhutu cca 500 km dlouhou, se zastávkami v místech kde přenocovali, nebo něco prožili.
- Budovat Via exulantis jako aktivitu, z níž se nevytratí duchovní rozměr.
- Projekt se vztahuje na variantu pěší. Cyklistickou, koloběžkářskou aj. varianty podpoříme pouze poskytnutím propagačního materiálu a veškerých potřebných informací.
- Jako modelový příklad chceme použít cestu do Santiago de Compostela.

Uvažovaní partneři:

- Mě. úřad gminy Pilawa Górna
- Sbor JB v Herrnhutu
- Městys Suchdol n.O.
- Město Herrnhut,
- Další:

Počátky projektu:

- r. 1996 první nerealizovaný záměr
- r. 2000 podniknuta první cesta po Via exulantis do Herrnhutu, při příležitosti 300 let od narození N.L.Zinzendorfa členy Moravian ve dnech 17. - 26 května.
- Jako zajímavá aktivita byl filmový záznam z cesty promítán při konferencích Moravian.

I. etapa budování Via exulantis 2003 - 2018

Dosud zrealizováno:

- 1) Při III. konferenci MORAVIAN r. 2003 bylo vzpomenuo jubileum 300 let od narození Davida Nitschmanna Syndika(1703-79), který popsal deníkovým zápisem svou cestu Suchdol - Herrnhut r.1724.
- 2) Dne 18. 10. 2003 otevřena expozice David Nitschmann Syndikus, s popisem cesty prvních emigrantů.
- 3) Pro tuto cestu byl vybrán název "Via exulantis"(Cesta exulantů).
- 4) V místech kde stál dům Davida Nitschmanna Syndika, byla umístěna infotabule, vyznačen půdorys domu, r. 2003 byl zasazen strom z Zeistu, kde je D.N.Syndikus pohřben.
- 5) Před muzeem byla umístěna infotabule, jako začátek Via exulantis, slavnostně otevřena 14.10.2006.
- 6) V r. 2006 byla vydána publikace Via exulantis - turistický průvodce a v r. 2012 její II. vydání.
- 7) Spolek Commenius z Fulneku, r. 2009 umístil infopanel Via exulantis ve Fulneku.
- 8) Dosud šlo pěšky jen asi 10 jednotlivců.

II. etapa budování Via exulantis 2019 - 20 (pilotní, provizorní část)

Záměr: Provést průzkum a sbírat cíleně informace pro třetí, konečnou etapu

Zrealizovat: Pouze dostupné záměry.

- 1) Vytvořit tým organizátorů, budovatelů, založit agendu i archiv.
- 2) Usneseno 5.2.2019, že bude budována jako pěší cesta.
- 3) Rozhodnuto 5.2.2019, že bude možno putovat i opačným směrem.
- 4) Shromáždit zprávy z cest různých poutníků.
- 5) Na trase navázat kontakty s institucemi či společenstvími, nebo jednotlivci, kteří by se chtěli zapojit do projektu. Vytvořit především systém ubytovacích možností.

- 6) Vybírat nejvhodnější úseky cesty.
- 7) Sestavit pravidla pro poutníky, na základě jejichž splnění jim bude vydán dekret.
- 8) Vytvořit logo, symbol: herrnhutská hvězda.
- 9) Vyrábět razítka, propagační materiál, suveniry.
- 10) Vyhotovit číslovaný dekret o absolvování cesty.
- 11) Vést seznam těch, kdo trasu absolvovali.
- 12) Vyhledat vhodného vedoucího organizátora projektu.

III. etapa budování Via exulantis 2021 -25 (konečná podoba)

Záměr: Uspíšit realizaci celého projektu až k jeho plné funkčnosti.

Zrealizovat: Všechny reálné záměry

- 1) Zajistit ustavování týmů Via exulantis na začátku i na konci trasy (3-5 lidí).
- 2) Zkvalitnit budování noclehů na trase.
- 3) Propagační leták, i jako stručný turistický průvodce česky, německy, polsky, anglicky.
- 4) Infopanely na trase minimálně 3ks, v dalších důležitých uzlech, například: Krnov, Mokre, Nysa, Stolec, Pilawa Górna (Gnadenfrei), Swidnica, Jelenia Góra, Wieża, Biedrzychowice, Leuba, Berthelsdorf, Herrnhut. Stanovit či bude majetkem, kdo se bude o ně starat.
- 5) Vyznačení cesty směrovkami alespoň symbolicky na důležitých místech, více pro propagaci, než pro orientační účel - cca 30-50ks
- 6) Videozáznam z cesty Via exulantis pro účely propagační i pro informaci poutníkům.
- 7) Vytvářet další suveniry, památky na absolvovanou cestu - z různých materiálů.
- 8) Zřídit webové a facebookové stránky.
- 9) Poutnický deník s příběhem Moravských bratří a místem pro záznamy z cesty.
- 10) Vydat další díl Via exulantis s příběhy dalších dobových zpráv z Via exulantis.
- 11) Žádat průběžně o granty pro: Propagační materiál, brožury, vybavení trasy infotabulemi, značkami, překladatelství, pomůckami, suveniry.
- 12) Společná přátelská setkávání s partnery Suchdol-Pilawa-Herrnhut aj.
- 13) Začlenit trasu do místních a krajských destinačních managementových struktur.
- 14) Zajistit si autorizaci a značku oficiální registrací.

IV. etapa: cca 2025 -

Záměr: Regulovat a udržovat pravidelný provoz

Zrealizovat: Redukovat záměry, které "propadly", realizovat vhodnější řešení a nápady

- 1) Posoudit možnost dalších tras (historickými místy): Trasu opavskou, těšínskou, ženklavskou, českou přes Kladsko, které by vedly souběžně nebo hvězdicovitě. Měly by být podepřeny skutečnými příběhy Moravských bratří. Řešit, kdo k připojení dalších tras dává souhlas.
- 2) Profesionalizovat služby na Via exulantis.
- 3) Zajistit trvalou udržitelnost a vzdálenou budoucnost Via exulantis, případně přejít na samoobslužný chod založený na: a)Tradicí b)Schopnosti samofinancování.

Rozpočet na Via exulantis pro rok 2019-20 v tisících Kč (odhadováno)

1) Infotabule (1ks cca 12 000Kč) cca 5-8 ks	120	
Krnov, Nysa, Stolec, Pilawa Górna, Jelenia Góra, Nieder Wise-Gryfów, Bedřichowice, Leuba, Berthelsdorf, Herrnhut		
2) Směrovky cca 30ks (1ks cca 1000Kč	30	
3) Brožura Via exulantis III. vydání 1000 ks	80	
4) Leták (skládačka) 500ks	5	
5) Dekrety o absolvování cesty	1	
6) Třírohé klobouky 30 ks	90	
7) Cestovné	20	
8) Pamětní razítka	2	
9) Překladatelství textů: česky, něm., pol., angl.	20	
10) Deník poutníka:	20.....	
11) Značení cesty značkami:	25	cca 413 tis.

Pravidla pro poutníky - aby jim mohl být vydán dekret

- 1) Absolvovat celou trasu Suchdol - Herrnhut 500 km
- 2) Na trase sbírat razítka z 10 míst, kudy Fünf Kirchenmänner (prvních pět emigrantů 1724) procházeli, nebo nocovali: Krnov, Nysa, Stolec, Pilawa Górna, Swidnica, Gryfów-Niederwiese, Bedřichovice, Pasiecznik, Jelenia Góra, Leuba. Z vyjmenovaných získat alespoň 8.
- 3) Trasu je možno absolvovat etapově, v různých časových odstupech.

Přílohy:

Příloha č. 1 Itinerář

Příloha č. 2 Piktogram pro značení trasy.

Zpracoval:

Daniel Říčan, Jáchym Pantálek